

om hvilke man har diskuteret, og da der har været saa megen Tale om den Stilling, Lærerstanden selv har taget, vil jeg gerne udbede mig den højtærede Formands Tilladelse til at oplæse de faa Linier, i hvilke Danmarks Lærerforening har udtalt sin Opfattelse, sine Ønsker med Hensyn til Læreruddannelsen. Det hedder her i Stykke 2: „Den bør bygges paa en Almendannelse, der omfatter mindst to fremmede Sprog, Tysk og Engelsk, og har Tilknnytning saavel til videregaaende Studier som til praktiske Stillinger indenfor Samfundslivet. Den egentlige Læreruddannelse bør gøres fyldigere, dels ved et valgfrit Studium i et eller to Fag, dels ved en grundigere Uddannelse i undervisningsteknisk og faglig Henseende. Den til Seminariet knyttede Øvelsesskole indrettes som en 7-klasset Skole, omfattende saavel en praktisk som en teoretisk Afdeling. Staten bør afholde alle Udgifter ved Seminarieundervisningen samt give fornøden Understøttelse til Elevernes Ophold“. Vi skal efterhaanden se, hvorledes Forslaget imødekommer Lærernes egne Ønsker; her har jeg kun villet specielt gøre opmærksom paa, at Lærerstanden selv udtaler Ønske om mindst to fremmede Sprog.

Lad mig saa se paa, hvilke Motiver Lærerne kan have til det. Der er først det Motiv, som ikke kan angribes, ikke kan forkastes, at der i et meget stort Antal Folkeskoler allerede nu gives Undervisning i de fremmede Sprog. Den Lærer, der ikke kan disse fremmede Sprog, er altsaa afskaaret fra at søge til disse Skoler, hvor man vil kræve af ham, at han skal kunne give en saadan Undervisning. Det mærker man i allerhøjeste Grad ude paa Statens Lærerhøjskole, for hvorledes motiverer unge Lærere deres Ansøgning om at komme ud paa Statens Lærerhøjskole for at faa Undervisning i Tysk eller Engelsk? Enten dermed, at de allerede nu er Lærere i Sproget i en kommunal Folkeskole, men ikke føler sig tilstrækkelig dygtige i Sproget og derfor ønsker en fortsættende Undervisning for at kunne vedblive at være Lærere, eller dermed, at Skoleautoriteterne ønsker, at de skal overtage Undervisningen i et Sprog, og de kan ikke faa disse Timer, medmindre de først har faaet Lærerhøjskolens Kursus i det fremmede Sprog. Det er altsaa kun en Imødekommelse af en Trang, men en Trang, som naturligvis bliver stadig større, jo mere man indser Nødvendigheden af, at Børnene i Folkeskolen lærer et fremmed Sprog, som har Verdenssprogets Karakter. Jeg vil for min

Del sige, at jeg kan godt forstaa den Tanke, som er kommet frem ude fra, at man i vore Dage egentlig skulde lære alle Børn et Verdenssprog som Engelsk. Det vilde være en Velgerning for vort Folk, hvis man overalt i Skolerne gav en elementær Undervisning i et Verdenssprog. Det er altsaa den ene Begrundelse fra Lærerstandens Side, at de undervisningsmæssigt har Brug for det, og hvis de ikke har Sprog, er de stavnsbundne til en Kommune, der ikke har en saadan Undervisning.

Men hertil kommer en ganske anden Betragtning, nemlig at Lærerne naturligvis ønsker at kunne læse Faglitteratur paa de fremmede Sprog, der her er Tale om, Engelsk og Tysk. De danske Lærere bør have Adgang til hele Skolebevægelsen indenfor den germanske Verden, men det har de ikke, naar de ikke kan Engelsk og Tysk, saa kan de kun følge med i Referater paa deres eget Sprog eller Norsk og Svensk. Og vi er alle interesserede i at have en Lærerstand, der følger med paa sit særlige Hvervs Omraade. Vi lever i en Tid — det er maaske lidt svært for den høje Rigsdag at mærke det —, i hvilken der er en overordentlig stærk og dybtgaaende Bevægelse paa Opdragelsens Omraade.

Endelig er der endnu et Argument, som Lærerne med fuld Føje kan føre i Marken, og det er dette, at i det Øjeblik, man elementært behersker saadanne Sprog som Tysk og Engelsk, har man dermed Adgang til to mægtige og betydningsfulde Nationers hele aandelige Kultur. Skulde det ikke have Betydning, at den danske Lærer saaledes kan suge til sig Kulturpaavirkninger fra hele den germanske Verden? Hertil vil man maaske sige: Hvad Brug har vi for det ude paa Landet? Jeg vil dog haabe, at den danske Landbostands Repræsentanter netop ikke vil anvende en saadan Betragtning. Men for at forebygge en saadan Betragtning eller for i alt Fald paa Forhaand at afkræfte den var det, at jeg i Gaar gjorde opmærksom paa, at Læreren foruden sin specielle Opgave som Opdrager af Børnene og Ungdommen desuden mere eller mindre kommer til at virke i vort Folk som en Kulturspreder, og jo mere Læreren er i Stand til at suge til sig aandelige Voksemidler, desto større Betydning vil han faa paa dette Omraade overalt i vort Land. Derfor er jeg af den Overbevisning, at de Krav, som Folkeskolens Lærere har stillet gennem deres Organisation, i enhver Henseende er velbegrundede, og Lærerne vil ikke være dem taknemmelige, der hindrer en rimelig Opfyldelse af dette Ønske.